27/03/2019

«Δύσκολη είναι κάθε σκέψη μου που δεν μεταβάλλεται και δεν μεταμορφώνεται σε προσευχή»

/ Γνώμες

Αλέξανδρος Χριστοδούλου, Θεολόγος

Ο Άγιος Ιουστίνος (Πόποβιτς), γεννήθηκε στις 25 Μαρτίου του 1894, εορτή του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου στην πόλη Βράνια της νοτίου Σερβίας από ευσεβείς γονείς, τον Σπυρίδωνα, γνωστό ως π. Αλέξιο, και την Τάσε (Αναστασία). Κατά την βάπτισή του στο ναό του Ευαγγελισμού έλαβε το όνομα Μπλάγκογιε (Ευάγγελος). Ο «ευαγγελιστής» Μπλάγκογιε έζησε και ασκήθηκε στο μεγάλο μυστήριο του Ευαγγελισμού, στο ευαγγέλιο της ενανθρωπήσεως του Κυρίου, από το έτος 1894 μέχρι τον Ευαγγελισμό του έτους 1979, όταν εισήλθε στην αιώνια ζωή. Το επώνυμο Πόποβιτς (=Παπαδόπουλος) φανερώνει ότι η οικογένεια του πατέρα του ήταν εκ παραδόσεως ιερατική, αφού είχε δώσει στην Ορθόδοξη Εκκλησία τουλάχιστον επτά ιερωμένους. Από μικρό παιδάκι ακόμα, συχνά επισκεπτόταν με τους γονείς του τον άγιο Πρόχορο τον Θαυματουργό στην κοντινή Μονή Πσινίσκι όπου γινόταν μάρτυρας θαυμάτων των λειψάνων του Αγίου, και όπως αργότερα ο ίδιος αφηγήθηκε, είδε με τα μάτια του την θεραπεία της μητέρας του από βαριά ασθένεια το έτος 1929. Από την ευσεβή μητέρα του διδάχθηκε την ορθόδοξη πρακτική της ευαγγελικής ευσέβειας, την προσευχή και τη νηστεία.

Μια δεύτερη πηγή ευλάβειας για τον μικρό Ευάγγελο ήταν η ανάγνωση του Ευαγγελίου, από τα δεκατέσσερά του χρόνια, αλλά και η ασκητική βίωσή του μέχρι το τέλος του. Από τότε έβαλε κανόνα στον εαυτό του να μελετά καθημερινά 3 κεφάλαια από την Κ. Διαθήκη, κάτι που φύλαξε μέχρι τέλους της ζωής του. Από την νεανική του ηλικία έθεσε στον εαυτό του το ερώτημα πώς θα αποκτήσει την αιώνια ζωή. Αυξήθηκε πνευματικά, έζησε και ανέπνευσε στην ατμόσφαιρα της Αγίας Γραφής.

Τρίτη πηγή θείας εμπνεύσεως, έγινε γι' αυτόν η ανάγνωση των Συναξαριών και αργότερα των έργων των Αγίων Πατέρων της Εκκλησίας. Οι άγιοι του Θεού, που είναι η ζώσα ομοίωση του Χριστού, ήταν μόνιμοι και καθημερινοί οδηγοί και δάσκαλοί του. Γι' αυτό και σημείωνε: «Και οι σημερινοί χριστιανοί μπορούν να είναι αληθινοί χριστιανοί μόνο εάν οδηγούνται ημέρα με την ημέρα από τους αγίους του Θεού». Ιδιαίτερα αγαπούσε τον άγιο Ιωάννη τον Χρυσόστομο, στον οποίο με παιδική ειλικρίνεια και γλυκύτητα προσευχόταν διαρκώς. Ήταν όλος παραδομένος στον Θεάνθρωπο Χριστό, έχοντας ως ασφαλείς οδηγούς τους αγίους Πατέρες, τους αγίους του Θεού, που αργότερα συνέγραψε και μετέφρασε τους βίους, τους αγώνες και την θεόσδοτη ορθόδοξη φιλοσοφία και θεολογία τους.

Όταν ο Μπλάγκογιε τελείωσε τις 4 τάξεις του δημοτικού το 1905 με άριστα, πήγε στην εννεατάξια θεολογία του αγίου Σάββα στο Βελιγράδι, μετά από δύσκολες εξετάσεις τις οποίες πέρασε με άριστα, όπως άριστος ήταν και στη φοίτησή του. Αξιώθηκε να έχει ως δάσκαλό του τον φωτισμένο άγιο Νικόλαο Βελιμίροβιτς, που τότε ήταν ιερομόναχος και καθηγητής της φιλοσοφίας και της θεολογίας. Κατά τη διάρκεια της φοίτησής του, συμμετείχε στους φοιτητικούς συλλόγους και τη φιλοσοφικο-πνευματική αδελφότητα που βοηθούσε στην πνευματική καλλιέργεια και την κατάρτισή του στην ορθόδοξη πίστη και ευσέβεια. Σ' αυτούς τους φιλοσοφικούς συλλόγους ο νέος Μπλάγκογιε έλαμψε με την ευγλωτία του, το ήθος, την μαχητικότητά του, τη γνώση της παγκόσμιας βιβλιογραφίας και των προβλημάτων της. Ιδιαίτερα δε μελετά τα έργα του Ντοστογιέφσκυ όπου και διαπίστωσε την μηδαμινότητα και την εγωπάθεια της ανθρώπινης σοφίας χωρίς τον Χριστό. Κατά το παράδειγμα των αγίων Πατέρων ο άγιος Ιουστίνος πορεύεται το δικό του δρόμο ερευνώντας προσεκτικά την παγκόσμια ανθρώπινη σοφία. Μελέτησε τα αρχαία ελληνικά έργα, την νεώτερη ευρωπαϊκή φιλοσοφία και τη σλαβική, και αισθάνθηκε και γνώρισε όλα τα μυστήρια της ανθρώπινης ψυχής, «τα καυτά σταυροδρόμια της ανθρώπινης ψυχής και της σκέψης» όπως έλεγε, διαφυλάσσοντας τον εαυτό του αυθεντικό και αδιάλειπτο φίλο της αληθινής Σοφίας του Χριστού. Από την αρχή της ζωής του βάδισε τον σωτηριώδη δρόμο της αλήθειας που οδηγεί και εισάγει στην αιώνια ζωή, που είναι ο Θεάνθρωπος Ιησούς

Χριστός. Άναψε διάπυρη αγάπη προς τον Κύριο η οποία πυρπολούσε την καρδιά του παραμένοντας άσβεστη μέχρι την τελευταία του αναπνοή.

Στην ηλικία των 18 ετών, μετά τον θάνατο του αδελφού του, είπε σε όλους ότι θα αφιερώσει τη ζωή του στον Χριστό και θα γίνει μοναχός. Ο θάνατος του αδελφού του συνέτεινε στο να πραγματοποιήσει την μυστική επιθυμία του, που ήταν κρυμμένη στη καρδιά του. Στην απόφασή του αυτή ποτέ αργότερα δεν ταλαντεύτηκε. Οι γονείς του, όταν τελείωνε τον Ιούνιο του 1914 την τελευταία τάξη της θεολογίας, έμαθαν την απόφασή του να γίνει μοναχός. Τον έφεραν τότε κοντά τους με σκοπό να τον εμποδίσουν να πραγματοποιήσει την επιθυμία του.

Τον πρόλαβε ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος και στρατεύτηκε ως νοσοκόμος. Ακολουθώντας την τύχη του σέρβικου στρατού, πήρε το δρόμο της εξορίας μέσα από τα βουνά της Αλβανίας προς την Κέρκυρα. Καθ’ οδόν ένοιωσε πλέον έτοιμος να αφιερώσει την ζωή του στο Χριστό και με την ευλογία του Μητροπολίτου Βελιγραδίου Δημητρίου έλαβε στην Σκάνδρα το μοναχικό σχήμα την 1η Ιανουαρίου του 1916 και πήρε το όνομα του αγίου μάρτυρος και φιλοσόφου Ιουστίνου, με το οποίο εξωτερίκευσε την διπλή επιθυμία του, δηλ. από την μία την αγάπη του για την σοφία και από την άλλη τον πόθο του για τον Χριστό· να γίνει δηλ. φιλόσοφος του Αγίου Πνεύματος, όπως ήταν ο άγιος Ιουστίνος και να καταστεί κήρυκας του Χριστού διά μέσου του μαρτυρίου στη ζωή του. Στην φιλοσοφία του έθεσε ως θεμέλιο την ταπεινοφροσύνη, υπερβαίνοντας την φιλοσοφία των ανθρώπων, καθιστώντας την κατά Χριστόν. Την φιλοσοφία του κατηύθηνε από τον νου και τη ψυχή στην προσευχή και στην δοξολογία, στη θεωρία των αρρήτων και στην θεοπτία. Μερικές φορές έλεγε: «Δύσκολη είναι κάθε σκέψη μου που δεν μεταβάλλεται και δεν μεταμορφώνεται σε προσευχή».